

MURAKÖZ

Szerkesztési iroda: Fater, Sz. Ferenczék háza, amlat, Málva — Szerkesztővel érkezők lehet mindenkor 11 óra 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai János szerkesztő kezére küldendő.

Kiadóhivatal: Fichel Fülöp könyvkereskedés. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MAGYAR ÉS HORTYÁN NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, IRODTEREJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP. Csáktornya székely közeli földmívelő szövetkezet, a Perlanok székely Alsó-muraközi szövetkezet, a Stridon székely murakö-hegyvidéki közművelődési önközpont hivatalos közlönye.

Árnyék hataknak egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egyes évre 4 frt
Félévre 2 frt
Negyedévre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetési árak: Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bácska: Schalk H., Dukas M., Oppelik A., Dauba G. L. és társai és Herndl, Brunnau: Stern M.

Nyitlőtt petitzera 10 kr.

Halottak estéjén.

A dicső természet hónapokon keresztül millió kézzel szórta a virágot, meleg fényt, a szántóföldek és fák gyümölcsét; most az elégtelenség mosolyával hajtja le fejét hosszú, dermedt álomra. Hallodik.

Nem ragyog, nem enyelg már többé a lenge napsugár, dércsipe ligetek, süvöltő őszi szél, ködben uszó tájak, arcunkhoz csapódó apró szemű felhőkönk hirdetik a borzasztó — halált. Kedélyünkre is mély hatással van e szomorú idő s némelykor belevegyül egy-egy fájdalmas sóhaj. Gyászos ünnepe van a holtak hazájának is, melyhez oly jól illik a természet e szomorú képe. Hallottak napja van.

Az egyház bölcsen intézkedett akkor, midőn a halottak megemlékezésére rendelt egy napot, hogy azoknak is, kik talán emberi gyarlóságuk folytán megelégedezni nem érkezők életükről, jusson eszükbe, hogy őket szintén hasonló sors éri majd.

Fogatok roboognak, a gyalog nép tömegesen siet ki a temetőbe, hol mindenki iparkodik tehetségéhez mérve a kegyelet adóját leróni az elhunyt sirjánál. Egyedül az e napon történt emlékezés az elhunytakért száll meg azon összefüggő kapcsot, mely bennünket a tulvilággal fű össze; mert valljuk meg, hogy egykor bennünket is azon sors ér, mely elszakaszt minket az élet minden örömeitől és kegyelmeitől, s egy jobb, boldogabb hazába visz el.

Már messziről megható nézni, hogy mennyi gyertya s lámpa fényében uszik az a hely, mely csak a szomorúságnak hazája. Néma minden e némaságot nem törli át egy szellőcske sem, csak egy bánatosan hívó kis hang — temetőben.

E helyen nem ismer a halál sem rangot, sem kort. Mintha e megrázó hangot hallanánk, a költő szavait: „Kevély ember, miben kevélykedel?”

Bármerre tekint szemünk, mindenhol sirás, egy-egy kitorzó, szivből jövő zokogás vagy a halotttér imádkozó mormolás hallatszik.

Lassankint elsötétül e néma birodalom. Elhallgat minden a nyugalom hónapban. . . A szomorúfűz ága ideoda hajlik s bánatosan integet. Csend, nyugalom, béke.

„Olyan jó ott megpihenni, Odalenn már nem fáj semmi.”

Nem fáj semmi, minden megszűnik, s hol lecsendesednek a földi zajos élet szélvészai s roncsolt hajóján kiki bejut ama kikötőbe, mely sok fáradságának, szenvedésének, fájdalmának, nyugvó helyet ad.

E nap tehát az, mely bennünket elhunyjunk fölé bántatra és azon megfontolásra ragad, hogy egykor mi is e csendes, néma haza polgárává leszünk. Tekintsünk szívünkbe, az isteni szikra megmondja nekünk, hogy mit cselekedjünk. Mert csakis a jó és nemes tettek által érjük el azon célt a mely után törekedünk: az öröktől fogva való istenséggel egyesülni. De mielőtt ez megvalósulna, azzá kell lennünk, amiből teremtetünk, t. i. porrá. Azért vezessen bennünket életünk rögzős ösvényein: az erkölcsös élet.

Iparkodjunk tehát úgy élni és meghalni, hogy idővel mi is e csendes birodalom polgárává legyünk, s együtt induljunk el, ha a csillagokon túl székelt örök, igazságosan ítélő bírónak harsonája a föltámadásra zúgni fog.

ESPERANCE.

Különfélék.

— Uj zenekar Csáktornya. Oláh Mihály kanizsai primás vezetése alatt egy jóvaló népzenekar telepedett le f. hó 26-án Csáktornya. A zenészek a színhabban játszottak először. Játékuk igen jó. Melegen ajánljuk őket a közönség pártfogásába!

— Alsó Muraközben vettük egyik földmívelő olvasónktól a következő sorokat: A „Muraköz” 41 számában olvastuk, hogy a Muraköz felső vidékén a szüret nem igen vig, mert a termés kevés és savanyu. Mi alsó-muraköziek, hála Istennek örömmel írhatjuk, hogy a Sz. Mihály-hegyen olyan jó termésünk volt, hogy minden szőlőtudonos nemcsak hogy megegyezzen annyi mustot kapott, mint tavaly, hanem azonkívül a termés édes és erős, hogy ugyancsak jónak lehet mondani azt. Kívánom, hogy jövőre a felső-muraközieknek is ilyen jó termésük legyen! Egy alsó-muraközi.

— Eljegyzés. Pulay Emília kisaszonny, Pulay Zsigmond csáktornyai lókereskedő kedves leányát f. hó 23-án eljegyezte Mariton Adolf nagy-kanizsai kereskedő. Sok boldogságot kívánunk a kötéző frigyhez!

— Amit kerestél, megkaptad. Egy gyermek zabonaszál, olyan, amilyen a csáktornyai piacon egy regimentre való látható, f. hó 24-én egy alsó vidéki földmívelővel aki gabonáját árulta, valami nagy lelketlenséget követelt el az alkunál, amiért a földet véres verejtékkel művelő muraközi, érdes tenyerével vett magának elégtelt a szenzál ábrázatján. A bírósághoz nem került az ügy, mert a szenzál jónak látta panasz nélkül elmenekülni. Bizony bizony, itt volna az idő jobban figyelni az ily emberekre, akik képe-

sek emberi létüket megtagadni egy-ké krajczár haszonért!

— Tanítóválasztás volt f. hó 27-én Alsó-Lendván. Megválasztott Brauner Alajos okl. tanító, a csáktornyai tanítóképző volt növendéke.

— Áthelyezés. Emerich Gottfried kanizsai csendőrhadnagy, a vidékünkbeli csendőr őrség főnöke, Pozsonyba helyeztetett át szárnyparancsnok-helyettesi minőségben. Emerich hadnagy ur vidékünkön közkedveltségnek örvendett, azért távozása fölött általános a sajnálkozás.

— Házi tolvaj. Csáktornya Z. J. szabómester cselédje Mihály Orsolya, többnembeli ruhát lopott s onnét megszökött. A csendőrség a nőt felfedezte s moztáz alkalmával a keresett tárgyakon kívül egyebet is talált, amelyekre nézve bevallotta, hogy előbbi gazdjától M. helybeli ügyvédől lopta. A házi tolvaj bekísérített.

— Vasári tolvajok. Egy helybeli cipész a m. v. ár alkalmával három ismert, hegybeli tolvaj-asszony 2 pár cipőt lopott el, de felfedeztetvén, elítéltettek.

— Betörés. F. hó 15-én éjjel Hertelics János vatisineci lakos hátulsó szobájának ablakát ismeretlen tolvajok kifizetvén, abból 153 frt értékű ruháneműt loptak el. A tettesek még nem kerültek hurokra.

— Tyukokat lopott f. hó 18-án éjjel egy ismeretlen tolvaj Gardinoveczen s család Pribisláveczen a tyukásznak. A gardinoveci asszonyok azonban valahogy felismerték tyukjaikat a Csáktornya kereszti vonuló tyukásznál, akitől azután csendőr segítséggel vissza is kapták azokat.

— Korai vendég. A hó f. hó 25-én reggel egész váratlanul beköszöntött vidékünkön s elborította a muraközi hegyeket, úgy hogy a szüretelést abb-

TARCZA.

Nem kereste s megtalálta.

(Boszoly.)

Irá: E. LADDEY.

Magyarította: BELLOSICS BALINT.

(Folyt. és vége.)

— Csak szép csendesen ülünk kicsikém! biztatta Feri és elkezdte gyenge mosolylyal a „Czigánybáró” bevezető keringőjét dudolni: „Mit ér olyan halász legény, ki fél, ha jár a víz színén.”

Bár még úgy tornyosul a hab, Csak nyugton bízd reá magad!

„Ne félj, ne félj! hisz nincs veszély, En ott leszek, akármi ér!”

„Hajózz velem, egyetlenem,

Révünk a hárság . . . . ., tovább nem dudolhatta, mert egy erős hullám dőlt a csónaknak és fölédalt dönté. Mariska felsikoltott és önkéntelen belefogódzott Feri odanyujtott karjaiba és csendben sohajtott.

— Mondott valamit? kérde Feri.

— Nem, imádkozom.

Feri mélyen meghatotta, midőn a cikázó villám fényénél Mariska halotthalvány ajkait imát rebegni látta.

— Mindkettőnkért imádkoztam, susogta alig hallhatóan, amint imáját bevégezte.

— Szegény aranyosom, mindkettőnkért? — én értem is!

Ismét egy nagy hullám dőlt a csónaknak és egyszer a hullámhegy tetejére, máskor mély völgyébe futott az. Mariska remegett.

— Adja ide kicsikém a kezét!

Mariska odanyujtotta rózsás ujjacskáit.

Feri lázasan fogta a puha kacsót és mintha villany-folyam folyt volna, roppant gyorsasággal kezeiken át. Mindketten meg-

rezentek; Mariska nyugodtabb lett, és amint Feri egy újabb villámás fényénél arcába nézett, Mariska mosolygott; a szép barna szemek mély bizalommal néztek az ijúra és a halvány ajkak csendben rebbentek:

— Most egy cseppet sem félek.

Mariska gondja most a többire tért.

— Szegény néni, csak neki ne essék baja!

— Réthy néni biztonságban van! A nászad sokkal biztosabb járása, mint a mi kis csónakunk, vele nem oly könnyű játszani a hullámok. — Mennyire sajnálom, hogy az én kis Mariskának nem jutott benn helye!

— De hiszen akkor egész egyedül maradt volna, oh, és mily félelem gyötört volna miatta!!

Abban a pillanatban mondotta ezt, amint egy újabb szélroham ráta meg a csónakot: hányta-vetette, mint a szél a könnyű pelyhet, s köröskörül sötét, kísértetiesen mormoló hullámok; — meennyire örült Mariska, hogy ily szörnyű időben az — ő oldala mellett lehetett!

Egyszerű szavai szivig meghatották Ferit és abban a pillanatban tündérvilágot teremtetek benne, melynek legszebb rózsája a kis remegő gyermek volt; lázasan megragadta hideg kezeit és forró ajkaihoz emelte.

Ha olyan sötét nem lett volna, meglátta volna Feri, mily tűz gyult e csókokra Mariska szemében, izzóvá tették egész valóját — s a bimbó nyílai kezdett!

Csendben ültek így egy kevésig, — kéz a kézben. Egyszerre Mariska megrezent; lázas sietséggel akarta kivonni kezeit az ifjúból, az azonban erősen tartotta, mintha örökre, örökre tartani akarná és végre örömmel kiáltott fel:

— Mariska, látja már, kikötőnk lámpái mily biztatón világítanak! A vést nem retgették többé; egy-két perc — és hála isten! — a kis csónak kikötött.

— Isten áldja öreg; jól evezett. Itt a díja!

Mariska és Feri fel s lejártak a parton; még szakadt a zápor; a társaság többi tagjait nem látták sehol. —

Nevetve vonta a kicsike vékony kendőjét nedves vállaira, de Feri karjára fűzte:

— Izgalmas kaland volt, ugy-e tubuskám. Mégis hányszor megtenném még ezt az utat az én kis Mariskám társaságában!

— Mára jó puha ágyat és meleg teát rendelék; a mai nap emléket pedig mélyen belevessük emlékeztünkbe. Ily órákra mily édes lesz — emlékezni! Ugy-e nem feleli el soha?!

Mint egy mély álomba merült, úgy ért haza Mariska, ahol Réthy néni aggodalmas arca felrázta álmaiból. Mind az átelt órák eseményeiről csevegtek, csak Mariska volt hallgatag, az ő lelkének oly unalmasak voltak az események, ő szebb, fényesebb világban járt gondolataival és örömmel látta, hogy mindnyájan nyugodni térnek; ő is lenyugodott.

Fáradt, megtört volt, de álom nem jött szeméire; félig ébren, félig álmodva feküdt puha vánkossai között. Szemei előtt elvonultak a szörnyű képek; de nem félt semmit a gondolatai lepkeként keringtek az édes perc körül, midőn kis nedves kacsóira forró csókot nyomott. Még most is érzi melegét s szíve hevesen dobogva megrezent, ha reá gondol.

VII.

Sok történt azóta; Feri meghosszabbított szabadságidejét és nem is gondolt arra, hogy megválna a kis társaságtól. A társaság hőlgéit nagyon kíváncsivá tette Ferinek egy levele, melyet szekrényébe rejtett.

Mariskán kívül mindenki találta a titkos levelet; ő még mindig rejtély volt a történeteknek. Feri modorában semmit sem változott; hű kisérője volt Olgának, ki erősen hitte, hogy a csinos halacska horgára akadt.

De minden másként történt, mint a hogy gondolák. Néhány nappal később Mariska egyedül ült a kerti lugásban könyvei között. Unta őket nagyon, az ő lelke más szórakozást várt. Réthy báróné a két testvérrel és Ferivel sétálni ment; Mariskának otthon kellett maradnia, hogy lezkezőből elkészüljön.

Igy, könyvei közt lepte meg a fiatal hadnagy.

— Jó hogy egyedül találom, kicsikém! Megszökötem, hogy egyedül, komolyan beszélhessek magácskával.

— Velem?

— Igen.

— No ne nézzen reám olyan furesán! Nem akarok én semmi egyebet, mint magácskát örökké hütlenné tenni könyveimhez. Mindennek megvan a maga ideje; el ezekkel a csunya könyvekkel, hiszen nem ilyen nagy leányunk valók.

— En nem értem, Feri!

— Nos, mondja csak aranyos igazán: nem szeretne jobban a konyhán forgolódni, mint csendben, nyugodtan ülni a zárdá komor falai közt és álmodni, gondolkozni az életről ott, ahová csak lelki halottak valók?

— Igaz, teljesen igaz! Csak hogy arról még szó sem lehet; a néni még nem használhat engem.

— De kelt-e okvetlen, hogy a nénihez menjen; igaz hogy édes anyám csak távoli rokona, de nincs más vágya, minthogy egy fiatal rokonnat magához vegye! Ne nézzen rólom oly csodálkozva! En nem a levegőből beszélek — itt van anyám levele, melyen az én aranyosomat in optima forma felszólítja, hogy jöjné el hozzá Határvárra.

Növekvő érdeklődéssel olvasta Mariska a levelet; oly kedves, oly bizalmas volt, mily örömmel fogadná magányában „a kedves, vidám, szép gyermeket.”

Gyenge pir futotta el arcától, amint elolvasta. A levél tovább így hangzott:

„Te leszel az én kis leányom és további kiképeztetésedre énnekem lesz gondom. En magam fogom könyveidet megazeroszni.

kellott hagyni. A szomszéd horvát hegy-láncz is erősen fehérlik. Az idő emellett kemény, télies; sehogysem akar melegebbre fordulni, hogy a korai vendéget elűzze vidékünkéről.

Gyógyszer a differitisz ellen A gyermekeknek gyilkosa, a szülők réme, a differitisz ellen a tudomány mindent elkövet hogy áldozatait ne szedhesse kénye kedve szerint. Ujabbán két orvos gyógyszerét ajánlják; az első gyógyít, ha a baj megvan; a másik óv a betegséget ellen. Ide íktatjuk mind a kettőt, talán használhatunk velők t. olvasóinknak. Mercier dr. Besançonban. orvosságot talált fel a differitisz ellen, mely a bajt ha a betegség első két napján alkalmazzuk, két nap alatt meggyógyítja. Az orvosság nem egyéb, mint ötszázalékos klóroform, melyet félóránként egy evőkanállal kell a betegnek beadni. Mercier dr. száz beteg közül kilenczvenötöt visszaadott az életnek ezzel az egyszerű szerrel. — Dr. Johannsen Oszkár, a li. b. u. városi kórház főorvosa, pedig a roncsoló toroklob ellen óvszerűt azt ajánlja, hogy a gyermekek minden este lefekvés előtt valami fertőtlenítő folyadékkal jól köblítsék a szájukat. Ezt a tanácsát azzal indokolja, hogy ha a toroklobot előidéző baktériumok napközben kerültek a szájüregekbe, akkor még nem tapadtak oda s így könnyen kimoshatók. Ha azonban egész éjen át ott hagyjuk őket, akkor reggelre kész a betegség. Legjobb szájbőlőtű a felmangansavas kaliumot ajánlja, mert ennél meg lehet látni, hogy mikor van befejezve a fertőtlenítés akkor t. i. ha a világosvörös folyadék teljesen ilyen színnel jön ki a szájüregből.

Fischel Fülöp könyvkiadásában Nagy-Kanizsán és Csáktornán megjelent **„SZÁMTANI PÉLDATÁR”** az elemi népiskolák számára Ambrus József és Kopeczky Ferencz hasonzimű műve után átdolgozta a csáktornyai községi népiskola tanító testüle. III. IV. és V-ik füzet. Egy-egy füzet ára 15 kr. Már az első és második füzet megjelenésével bővebben méltattuk e kitűnő tankönyv számos előnyeit, ezt legjobban bizonyítja azon körülmény, hogy már is az ország számos elsőrendű népiskolájában behozott, és több szaklap e számtani példatárról fölülte elismerőleg nyilatkozott. Többek között az „Egyletiértesítő” f. évi október hó 23. számának tanügyi rovatában a következőket olvassuk: E tankönyv első és második füzeté némi föltűnést keltett a szemléltetői módszer eredeti alkalmazásával: az újabb füzetek kedvező benyomást tesznek. Tele van-

— Az én felfogásom szerint, mely lehet, talán kissé régiek, az életbe oly nő való, ki minden ház körül előforduló esetben tudja, mit csinál. — És ebben, ha kedved van hozzá, én, ki jó háziasszony híreben állok, tanított leszek.

Beszéld meg tervemet a nénivel és ha beleegyeznek, személyesen megyek érte.

— Nos, mit gondolsz Mariska? kérde Féri. — Hogy mamája a világ legkedvesebb nője lehet. Oh, én elmegyek oda, — el! Habár nagyon szeretem barátnőmet, de mikor új otthonnal kínál sorsom: azt meg nem vehetem.

Mondhatlan szép tűz gyult szemében. De hátha Réthy néni ellenzini fogja tervünket, sohajtott kis idő múlva.

— Az az én gondom lesz, mondá Féri, csak maga egyezzen bele aranyos, az én kedvemért.

Oly epedve mondta e néhány utolsó szót és Mariska elpirult utánuk, s gyenge fejbőlintással mutatta, hogy ő beleegyez. —

Határtalanul csudálkozott a bárónő, midőn ő is hasonló tartalmu levelet kapott. Mit jelentsen ez? Nem tudta felfogni. Végre cselezva szölt Férihez:

— De hiszen te úgy is legközelebb meg-nősülsz; akkor anyádnak úgy is lesz leánya.

— Nénikém, sok viz folyóik addig a Dunán.

E nyilatkozat reményvesztette tette a csalátkozott bárónőt és őnuralma daczára sem tudta haragját eltitkolni.

— Azt hiába tagadod. Magaviseleled mást —

— Remélem — senki sem tudja mind-éddig és nem is fogja megtudni szívem titkait — és oly arckifejezéssel mondotta, mely minden tréfát kizárt, és ne higgye néni, hogy szabadságomat oly könnyen eladom, talán egy pár hamis szemért. Pedig olyan nőt keveset ismertem, kit igazán szeretni tudnék.

Ez utóbbi szavak bizonyos éllel hangoztak el; szörnyűkódva látta a néni, hogy

nak oly gyakorlati példakkal, melyek a számolás mechanikai ügyességének fejlesztésével a gyermek esztét a kíváncsiságát is foglalkoztatják.

Egy orvos a fogak gondozásáról. Tekintettel arra, hogy mostanában a legtöbb szájkonzerváló szert hamisítják, olvasóink érdekében indittatva éreztük magunkat az e napokban megjelent „A száj- és fogkezelésről” egy rövid részletet reprodukálni oly kíváncsisággal, hogy az óhajtott eredmény minél bővebben jelenkezzék. Dr. Pápay Ernő az említett közhasznú mű szerzője többek közt a következőket mondja: „Sehol sem követnék el annyi visszaélést, mint a száj- és fogkezelésről szert terjesztésénél. A legkétesebb értékű folyadékok nagyhangzú szavakkal és fraziszokkal magasztaltanak fel, például: „Nincs többé fogfájás!” — „Egy perc alatt kivitő fehér fogak!” — „Ötszáz forintot annak, a ki fogvizem használatát után meg fogfájást kap” stb. A t. közönség pedig az ily dicsőítéseknél rendszerint felül anélkül, hogy meggondolná, hogy azok a „vakító fehér fogak” ily szerek folytonos használatát mellett idő előtti tönkremennek. Mind ezek a szájvizek és pasztillák nagyjából gyenge vagy ártalmas utánaizatai a kipróbált Popp-féle Anatherin-szájviznek vagy fogpasztillának, vagy a különféle savakból összeállított készítmények, melyek előbb-utóbb még az aczél is elpusztítják. Az idő szerint a legjobb szájviz a dr. Popp-féle Anatherin-szájviz és valóban csodálatos, hogy a közönség, melynek a 40 év óta ismert dr. Popp-féle készítmények minden gyógytárbán rendelkezésére állanak, más szereket is használ.

Nincs többé petroleum-robbanás. Levelezünk a következőket írja: „Mindenkéi tudja, mennyi bajt okoztak már az a idig alkalmazásban volt lámpák. Alig van nap, melyen egy vagy más helyen szerencsétlenség ne történe. Itt a lámpa felrobbanása következtében a vagyon meg tönkremenne, míg másutt akár-hányszor emberéletet is követel a jelenleg használatban álló lámpa, melynek primitív szerkezeténél az ember és a vagyon egy pillanattal sincs biztonságban. Most azonban egy ép oly célszerű, mint zsemialis találmánnyal e bajon végleg segítettek, a mennyiben az „uni-verzális biztonsági lámpa” (Siemang szabadalma) a petroleum-robbanást teljesen lehetetlenné teszi. Ez új lámpa hivatva van a régi rendszerű és kivétel nélkül robbanás és tűzveszélyes lámpákat, kiküszöbölni, a személy- és vagyonbiztonságot fokozni és a lámpák által történő szerencsétlenségeknek végét vetni. Nem szándékunk e lámpák szerkezetét részletesen leírni, csak azt hangsúlyozzuk, hogy azoknál a robbanás veszélye még ha magas helyről lesznek is, ki van zárva. Szerkezeténél fogva még a legolcsóbb petroleum is szagtalanul ég benne és kisebb olajfogyasztás mellett nagyobb világosságot ad. Tisztántartása rendki-

mily nehéz e fiatal embert a házassági kocsit el fogni.

— Igaz, hogy rendkívül jól ismered magad, mondá a bárónő. Hát ugyan nem elég, ha kedves szerető és művelt feleséget kapsz, aki —

— Megengedi néni, ha szavaiba vágok! Oh én legkevesebb sem akarom, hogy jóvendőbelim szellemes is legyen.

Amily örömmel társalgok művelt nővel, ép oly kevéssé szeretnék oly nőt, kinek minden szeszélyes gondolatát valószínűsítő kellene segítenem és ki, mint koszorú költőnk, Arany János Toldijában mondja: „hogy utánam sirjon, mint az a jó sarka!” Középszerű vagy egyszerű éssz, mindekelőt pedig hü és szerető szív az, — mit nőtől megkívánok.

— Oly tulajdonok, melyeket egy egyszerű parasztleányban is megtalálhatsz.

— Akkor egyszerű parasztleány lesz a feleségem.

— Mit törődöm vele? Te öntéjü fiatal ember vagy. Jó lesz, ha elváltunk!

— Azt ne, néni, hanem térjünk vissza előbbi tárgyunkhoz! Tehát nem ellenzi, hogy Mariska hozzánk jöjjön?

— De igen, ellenzem! felelé a bárónő haragosan. Terveket hibás. Mariska a három testvér között legkevesebb szép, s így, bizonyos, hogy nem kap férjet, vagyona pedig, nincs.

En tehát a mai kor elveinek hódolok midőn nevelőnői pályára adom, hogy jövő jét —

— Megbocsát néni! szakítsa félbe Féri, ha anyám Mariskát magához veszi, úgy jövőjéről is gondoskodni fog.

— És ki áll érte jót, hogy anyádnak megtetázik Mariska életnek természetét?

— En! — Csak Mariskán mulik, hogy Határvár örökké új hazája legyen.

Ez utóbbi szavakat oly meggyőződéssel mondta, hogy a bárónő kíváncsian tekintett rá.

— Féri? — Engedjen! — a többit hagyja kimondatlanul. Mariska még sokkal fiatalabb, hogy

vül könnyű és az olaj az utolsó cseppig bűz nélkül ég ki belőle. A kinek családja jóvalta szívén f-kszik, az ne tőrjön más lámpát a házában mint ilyet, vagy szerzzen magának legalább ily új égit, mely minden nagyságban kapható. E lámpák magyarországi főraktára Budapesten van Zahn J. G. örökösénél, Károly-körút 9. sz. Az ausztriai főraktár ismét eladók részére Bredeu A. cég-nél, Bécsben van Wollzeile 14. szám alatt.

Nemzeti színészet Csáktornya.

(Karczolat.)

Tóth és Szoboszlav magyar színtársulata f. hó 22-én tartotta volna első előadását, ha lett volna, aki meghallgassa. Négy lelkes úri ember volt csupán jelen s egy-két család küldötte fel belépő díjat. A társulat összes bevétele 4 frt volt.

Szomorú dolog, amelynek egyrészt a körülmények az okai. A czirkusz, amely minden este tömve volt, a szűret, amely sokakat elvont; és a félaz, hogy a terem összedől, voltak a szegény magyar színészek veszedelmei. Pedig — nem számítva a két első alapos okot — a terem bedőlésétől nem kellett volna félni, mert azt annak idejében szakértő emberek alaposan megvizsgálták és arról megnyugtató bizonyítványt is állítottak ki.

Az első előadásra kitűzött „Fertály mág-nások” tehát teljes négy fertályban buktak meg. Néhány derék ember lelkesedésének köszönhető, hogy másnap hasonló sorsban nem részesültek. Mert valóban lelkesedés kell ahhoz, hogy a magyar nyelvet tökéletesen nem értő, a kereskedői és iparos osztályhoz tartozó egyének (az első sorokban egy albiró, egy orvos, egy vasúti mérnök, egy joggyakornok, egy tanító és egy szerkesztő ültek) nem hallgatva a városon végig vonuló cseh muzsika czirkuszba hivatkozó hangjaira, s megvetve a halált, amelyet a város tulajdonát képező díszes (?) „Hajtű-venedéglő nagytermének összedöle okozott volna, a magyar muzsának szentelték hatosaikat.

Örömmel üdvözölték a színházban levők az ujonnan érkezőket; később a lelkesedés annyira ment, hogy minden ujonnan belépő megéljenzetelt.

A historiai igazság kedvéért meg kell említeni, hogy az elhagyatott nagyteremben két kandur, egy fekete, meg egy tarka, sans-géne végezték az egerekkel hivatalos teendőiket s csakis a két tagból álló magyar árva népzenezés nyitánya állította be, az egerek öröme, az ekzekútó!

A magyar színészet ily mostoha elbánásban emberlelkűeket óta nem részesült Csáktornán. Régekte sem hivatalok, sem tanintézetek, sem virágzó kereskedés nem volt Csáktornán s csupán a gazdaszítzárk tartotta fenn az idevelődött színészeket, most sokan vagyunk és mégis kevesen ahhoz, hogy a magyar színészeket az éhenhalástól megmentsük!

sem lelkét még bolygatnók. Ugy szép az himporával, ahogy van! — De tudja meg tittkomat kedves néni, hogy e szép tájra tett kirándulás egyuttal nászut is volt, — jöllehet nem oly eredménytel végződött, ahogy néni és én gondoltam.

Mariska vígan élt új otthonában. A zár-dába sokáig hívták, de a levelek lassan-lassan elmaradtak, s csak ha néha-néha visszagondolt a szeretet és hajlokára, könnyekkel áldozott szeretőt barátjainak.

Egyszerű, a természetét élő haló, örökké vidám leánya maradt ezután is, öröme, egyetlen Réthy Leontin bárónőnek.

Féri, ha haza-hazatért, mindig szebbnek találta, s mire újra kivult völgy és hegy, a fésőló himbók együtt találták őket, amint kart karba öltve, sétáltak az árnyas park vadgeszt-nvése alatt.

— Büntetésből, hogy egykor elcsaltál a fényes nap elől, most te léssz az én napom, sugaram mindenem egy egész életet át! Nos, mit felelünk kis bogaram?

— Ha akarom-e? ez volt a félig síró, félig nevető felelet. De nem tehetem; én egyszerű leány vagyok s te a nagyvilágé vagy.

— Ép úgy akarom. A nagyon csiszolt gyémánt értékét vesztii. Én egyszerű természet embere vagyok és azt akarom, hogy a kis feleségem is olyan legyen. Ilyen nőt kerestem sokáig, de nem találtam, s most, midőn NEM KERESTEM, — MEGTALÁL TAM!

Féri benyújtotta lemondását, hogy egyedül sajátjának és boldogságának, — ne-jének éljen.

A vig lakomán Elfrida férjével, Mr. Douglas ural jelent meg. Olga nem tudta megbocsátani Ferinek, hogy az egyszerű kis leányt büszke szépségének elébe helyezte.

Az utolsó pillanatban Olga is eljegyezte egy nyugdíjazott őrnagy; reméltük, hogy ő is megtalálja Olgaiban ideálját! De hogy a házasság csakugyan megtörtént-e már, arról jót állni — nem merek.

Denique a második napra újból kitűzött darab előadott. Köszönet érte azoknak, akik jelen voltak. A siker, amint említettük, teljes volt, mert színészeink a várakozáson felül jól játszottak. Különösen Tóth remekelt szerepében, aki mindent elkövetett, hogy társulata becsületét megmentsse és jó hírnevét nálunk megalapítsa. A hazafias magyar dal, amelye a társulat a darab végén énekelte, fellelkesítette a közönséget, amely elismerésének zajos, tüntető éljenzéssel adott kifejezést.

Feljegyzésre méltó dolog: ez is csak itt a határon történetik, ahol minden ember tudja azt, amit a „Fertály mág-nások” grófia nem tudott, hogy: „A földön kívül nincsen számordó hely!” — A közönség meg volt elégedve s a színészek is . . . . . a tapsokkal. De hát, — pedig ezt is okos és alapos ember mondta — abból nem élhet meg a színész.

„Piroska és Boriska vagy a falusi ártatlanság” énekes vigáték került f. hó 25-én a színpadra. Nem kritikát akarunk írni, mert ez nem lehet czélunk. Csupán konstatainjó hajtuk hogy színészeink igyekeznek jól játszani s többet kívánni valakitől, amit adhat . . . . . lelkeslenség. A közönség jól mulatott, különösen Tóth játékán. aki a papjelölt ügytelenségeit ügyesen adta; jól játszotta a mosónő szerepét Tóthné, Szoboszlavny meg a természet jó hanggal ajándékozta meg.

Ami a fő arról örömet referálunk, t. i., publikum több volt, mint az első, meg a második előadáson. Ennek az oka talán az, hogy többen fel mertek jönni, mert meggyőződtek arról, hogy a terem kiállotta a tűzpróbat és igazolta a szakértők véleményét; vagy talán az eső meg a hó volt az ok, amely a czirkuszt agyonáztatta és a Drávin túra küldötte; vagy talán a lelkesedés volt az oka a látogatottságnak, vagy talán . . . . . de ne kuttassuk! Csáktornya Csáktornya maradj! Innét magyar színész még defeczittel nem ment el! — Majd kiderül, azt mondják a színigazgatók.

Szardán (26. á.) „Nem túróm a háznál, vagy Színész mint Komédiás.” színésztünk régi kitűnősége, Lendvai Márton színműve adatott. E színművet hajdanában 100 arannyal jutalmazta az akadémia; csakhogy más csillagok járnak most az égen, mások az igények most mint régen! A közönség nem a legjobban mulatott; noha a kis színtársulat minden egyes tagja mindent elkövetett, hogy hódítsa és szórakoztasson, mégis többen elhagyták a második felvonás közben a termet, pedig e felvonás egy-két jelenését élvezetessé tette Tóth kitűnő játéka.

Ma mutatta meg magát először a szinten remben Oláh Mihály zenekara Kanizsáról, amely a téli idényre itt tepedett le. A mi két, árván maradt zenészünkkel egyesült fiatal zenekar megerdemli a pártolást, mert játéuk csakugyan jó.

„A Gyöngy-ör, vagy az áfrikai hős” adatott volna görög tűzfénnyel kivilágítva (!) f. hó 27-én, ha lett volna kinek. A szinten csak úgy kongott az ürességtől, meg a két kandur is hiányzott. Néhány lelkes paradista s egy-két még lelkesebb, közöttük magyarul nem a legjobban beszélő polgárrárs tette ki a színészetet pártoló közönséget. Kinn a folyosón szomorúan mondta az igazgató: Uram! 4 frt a bevételem s 14 a kiadásom. Ma semmit sem adhatok társaimnak.

Tudjuk nagyon jól, hogy Csáktornya közönsége nagyobb művelvezetkez van sokva, mint amilyet — e különben iparkodó kis színtársulat nyujhat de itt arról van szó, hogy a magyar színészek minden reményüket Csáktornyába helyezték; azt hitték, hogy itt egy kicsit felpezséltek magukat és könnyebben néznek a hideg tél elé, amelyről könnyű a meleg szobában írni, meg olvasni; de nehéz annak, aki nem tudja, hogy egyáltalán lesze hol és miből melegeznie? — Nem csupán emberi könyörületből, de saját magyar érdekeinkből kifolyólag is kérjük Csáktornya közönséget, legyen kegyes megjelenni arra az öt előadásra, amelyet még itt szándékoznak magyar véreink adni. Csáktornyáról magyar színész nem ment el éhen, most se menjen el! A viszontlátásra a színházban!

Szerkesztői üzenetek.

A perli aki hógédűsnek. Jól hegedül, elég tisztán játszik, az akkordok is mentek a dissonanciától, csak a kóta, a tárgy, amelyről hegedül, haldatlan. Ha a karczolatokhoz nem csupán sajnál-kom-pániát hanem tárgyba terü annyát yenne fel motívumul, mint p. o. társadalmi életet a jótékonyági és hazafias mozgalmakat is, amelyekben Perlak nem szűkölködik, s e motívumokat 2-3 hetenkint, hol erőteljes futamokban, hol ügyes pizzicátokban, hol gyengéd tremolóban játszaná el csevegés, vagy karczolat alakjában s „Muraköz” hasábján: hálás publikumra találta, amely a tapsokban nem szűkölködne. Kicsérte meg, sikerülni fog! A beküldött karczolat különben, mert a kivitel jó, jöni fog. Az ajánlott tárgyu karczolatokat kérjük és várjuk. Levelének két hét kellett, amíg Csáktornyára érkezett.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Službeni glasnik: „Medjimurskoga podopomoćnoga činovničkoga društva“ u Čakovcu. — „Doljno-Medjimurske šparkske“
i „Podopomoćnoga društva“ u Prelogu. — „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga društva“ u Strigovi.

Izlazi svaki tjedan jedankrat i to: u svaku nedelju.

Izdateljstvo: Knjizara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju	
Predplatna cena je:	
Na celo leto	4 frt
Na pol leta	2 „
Na četvrt leta	1 „
Pojedini broji koštaju 10 kr	
Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.	

Urednička pisarna:

Glavni urednik, bratara hiba, živo na kon-
dignaciji. — S urednikom moći je svaki
dan govoriti med 11 i 12 varom. — Sve
pošiljke tiče se sadržaja novina, naj
su pošiljaju na ime Margital Jožefa
urednika u Čakovcu.

Nekaj iz pravic orsaga.

Va svakoj varmegiji i varosu, gde se barem jedan zastupnik izbira, popi-
uju se svako leto u maju mesecu oni, koji imaju pravo izbiranja. Zaradi toga izabrano je jedno društvo, kojemu je predsednik ili varaski kapitan ili varmegjin-ki podžupan.

Kada Nj. Veličanstvo skup zvezove orsačko spravišće, onda ministarstvo odlučiti deset dnevor, za koje vreme se moraju po celom orsagu ablegati izabrati.

Kada su već u varasu ili varmegiji na sednici kraljevskoga lista preglasali, onda se opet-obdržava sednica na kojoj se sve pripreve k izboranju v iniju; naime, izmed od ministarstva uma odredjenih deset dnevor odlučiti se jedan dan, kada se bude izbiralo. Zatim imenuju k izboranju jednoga predsednika, pod predsednika, bihežnike. Od svake obšine i varasa mora biti pri izboranju jedan človek, koj pazi, na osobnost izbiračova t. j. da nebi pod imenom izbirača tko drugi glasoval.

Iziranje biva u glavnom mestu izbiračevoga kotara. Predsednik mora se poskrbeti, da se bude pazilo na mir i red, a u sili more i soldačku pomoć dobiti.

Predsednik izboranje počme na odlučeni dan u jutro ob 8. vuri. Izbirači nesmeju doći s botami ili oružjem. Kandidata more preporučiti svaki izbirač, ali to se mora učiniti pismeno, i najkasneše pol vure posle otvorjenja. Ako je samo jedan kandidat prijavljeni, onda predsednik zaključuje izboranje i preglasi da je kandidat jednoglasno izbran za zastupnika ili ablegata.

Ako je više kandidata preporučeno i 10 izbiračova glasovati hoće, onda mora predsednik glasovanje ob 9. vuri započeti. Glasovati se mora glasno i razgovetno. Izbirača nagovarjati, da na koga naj glasuje, nije slobodno; pitati izbirača je samo predsedniku deputacije sa pobiranje glasova slobodno. Ako se je izboranje zaradi kakve neprilike dotrglo, i jošće za dve vure se nemre nastaviti, onda predsednik zaključiti izboranje, prijavi to na varmegiju, gde se onda opet odlučiti drugi dan za izboranje. Ako za vremena glasovanja kandidati nazad doli stupiju i samo jedan ostane, onda se ovaj jedan za ablegata proglasi.

Ako pak kandidati sve do kraja ostaneju, onda se glasovanje dalje nastavlja tak dugo, dok samo ima izbiračova. Ako se već niti jedan izbirač ne javi, onda predsednik mora čekati naime jednu i najviše dve vure. Posle toga vremena već se glasi neprimaju, izuzimajuć od predsednika i drugih osobah, koje su nutri pri izboranju. Zatim prebrjaju glase, i onoga kandidata, koj ima najviše glasova t. j. više kak polovicu, onda njega preglasaju za zastupnika. Ali se more pripetiti, da su na primer tri kandidati pak niti jedan ne dobi stanovitu množinu glasova. Na primer na prvoga kandidata izmed 1000 izbiračova glasova 480, na drugoga 330, na tretjega 180. u takovim dogodjaju ostane izboranje prez uspeha, pak se za one dva kandidata, koji su imeli već glasova, drugo izboranje odlučiti.

Od celoga izbiranja vodi se protokol, t. j. poviše se sve, kak se je izboranje pripetilo. Protokoli se vodiju tri. Jednoga dobi izabrani zastupnik drugi se pošle na centralno izbiračevu društvo a tretji pak k ministarstvu. Iziranje ablegata je jedno najvažnije pravo domoročova i zato, koj bito

pravo prekršili je zlo hasnuval on je oštro kaštiguvani.

Ako izbirači vidiju, da je protivna stranka krivim načinom preobladala, onda je moći molbenicu poslati na orsačko spravišće, treba je položiti 1000 frtu kaucije i prositi, da bi se izboranje uništilo. Onda orsačko spravišće presudi, jeli je izboranje bilo dobro ili ne.

Iz povesti magjarske.

Robert Karol (1208—1332) bil je jedan izmed najboljih kraljev. Najpređi je odlučiti u orsagu mira učiniti.

Apor Ladislav erdeljski vojvoda i Csák Matias trenbinski grof su vno go neprilikah zrokuvali u orsagu. Apor nije nikak hotel, vnu dati svetu korunu, koju je od Ottoa zavzel. Na to je kardinal Fentilis rimski poslanik novu korunu daroval narodu, s kojom se je Karol svetčano okoronil. Papinski poslanik je zatim prokletstvo izrekol na Apora i Csaka. Apor se je na to spokoril, položil je prisegu vernosti i nazad je dal sv. korunu, s kojom se je vezda Robert Karol opet dal okoroniti.

Nasuprot Csak Matias se je zaradi cirkvenoga prokletstva razrdil, popovske imetke je pustioš u dolini Vaga gospodoval je kak kralj, peneze je dal kovati, u trenbinskim gradu je u velikoj diki živel. Neizmerno veliko njegovo imanje protezalo se je od Komaroma do Karpatov. Csaku je i to bilo na pomoć, da su Omode nadora sini na njegovoj stranki bili i s njim su držali. Sklopili su se s českim tolvaji i s njimi skupa robili su siromasnoga naroda.

Tri leta bile su takove neprilike u orsagu. Onda kralj zebere dosta vojske i prisili Csaka pri Rozgonju na bitku. Magyar boril se je proti Magjaru, i posle dugoga klanja pričela je Csakova vojska bežati. Izmed Omodiovih sinov ostali su dva mrtvi na bojnomo polju. Ali Csakova vlast još nije bila potrta, nego kad je već pre tal živet, onda su se njegovi prištaši pokorili kralju.

Karoly je zatim u miru kraljival, učinil je reda i priskrbel si kraljevskoga ugleda; podp mogel je rukotvorstvo trgovinu; kraljevske kinče je u bolši red postavil; dobre i lepe zlatne i sreberne peneze dal je kovati. Robert Karolovi cekini (dukati) dendenes med najlepše spadaju. On je naredil dobre sude i prepovedal probe u vodi i ognju.

Robert Karoly je vno ga poverenja podelil varasom. U vojski složil je banderume i dopustil je, da ona gospoda i veliki popi, koji s petdeset vitezov dojdeju u tabor, s'obodno se pod svojom zastavom boriju.

Robert Karol se je najrašji zadržaval u višegradskoj palači, gde je i vno ge goste prijemal. Tu se je pripetilo, da je kraljevin brat Kázmér s kraljičinim snanjem obezbeštil u postenju Klaru keer Zach Felicianu. Kad je to Klarin otec Felician počul, razrdil se je jako, pograbil je sablju i bežal u kraljevsku palaču, gde je kraljevstva obitelj obedovala. Zach Felician ranil je kralja na ruku, a zatim oboril se je na decu, ali kraljica d žala jeruku nad decom, i tak je Felician njoj četiri prste ošedel. Mrti bil bi Zach celu kraljevsku familiju zasekel, ali je Cselényi János kraljevski ravnitel stola arditoga oca doli hitil, zatim su dvorski žandari Felicianu na četiri strani razsekli. Glavu obesili su mu na budimskih vratu. Klari odsekli su nosa, vuha i vustnice, privezali su ju konju za rep i navlačili po varasu dok

god nije dušu izpustila. Felicianovoga sina su takaj konju za rep privezeli i vmorili. Tak se je dotrglo celo Zachovo pleme.

Kralj je u sledećem letu opet u velikoj pog-belji bil. Karol je naime tabora vodil proti Bazarad Mihalju vlaškomu vojvodi. Vlasi su Magjare u jeden klanjec dovabili, a onda su na nje iz brega kamenje i strelice pušćali i skorom sve potukli. Kralj se je samo tak oslobodil, da je Szécsi Dezső soldat svoju opravu i oružje dal kralju a on si je kraljevu opravu oblekel. Kralj je po egel a Szécsi Dezső je bil vmorjeni.

Robert Karol kraljival je 34 leta. Ostavil je dva sine, izmed kojih je Andraš postal napoljski, a Lajos (Ljudevit) magjarski i poljski kralj.

Kaj je novoga?

Nesreća na Dunavu.

Opet su se dva brodi skup tresnuli. U Požunu žili su se brodi Freudenu i Remete ter su se tak tresnuli na odprtom Dunavu, da je Freudenu veliku osledu zadobil ter taki u Kornenburg na popravek odpejati se moral. Ljudem na brodu bivšim zvun velikoga straha druga nikakova nesreća nije se privetila.

Cigani razbojniki.

Vlovi su cigansku kompaniju, u kojoj nahadjaju se delnici glasovitoga razbojstva učinjenoga pri Marczaltöu. Med ovimi je kolovodja Kzajczár Osibók i neki Rafael, za koje sami cigani sveđe, da su zarobijene peneze i čizme med njimi reždili i pri sebi pridržali.

Zaprti su u Papi i čekaju sud i zasluženu kaštigu.

Čudnoviti novorođenec.

Vu Dobrovici občini aradske varmegije, rodilo se je dete od jedne romanke matere, koje ima samo jednu ruku. Leva ruka je podpuno izrasla i zdrava, na desnoj strani ramena pak je samo glava ruke (šaka s prsti) zrasla tak, da neima niti mišice niti lakta.

Dete ovo je drugač posve zdravo.

Prerana zima.

Vu Londonu, glavnom varasu zemlje engleske opal je 12-ga o. m. prilično veliki sneg i tvrda zima je zavdala. Najstareši građani londonski nezmisle se na tak veliku zimu.

Veliki viher.

Vu Mexiki je strašni viher ovih danov nekoliko selah čisto uništil. Varoš Quelite, koj broji 8000 stanovnikov čisto je vpustošen.

I pri nas vu Aradu i v Szegedu kak takaj vu okolici bil je spodobni viher sa strelami.

Hipnotizam.

Ima ljudih, koji se vu snu iz postelje gor stanu, vrata si odpreju i za sobom zapreju, obhode celi grunt, a gusto krat na lojtre, na zid a i na sam krov prez pogibelji splaze. Kada su sve obhodili i spreplazili, onda mirno nazad dole dojdju, odidu v hižu, vrata za sobom zasuneju i v postlu se legnu i dalje spiju a drugi dan o svem tom nikaj neznaju. Buduć se to s ovimi po mesečini dogadja, to mi sudimo, da takove ljude deluje privlačiva meseca, koja je k mesecu gor vleće; zato i velimo, da su mesečivci. Samo po sebi se razumeva, da mesečivci pri njegovom plazenju nije smeti prebuditi; ar bi se mogel zataći.

Ljudi prenašli su način, kojim moreju takvoga mesečivca voditi i pošiljati, kam njim je volja; moreju mu naložiti stvari (u. pr. kradju, ubojstvo) vu odaljenih mestih, koje on sve verno izvrši, prez da bi znal, kaj dela. Način, kojim mesečivca vu taj položaj postave, zove se „hypnotiziranje“, hipnotiziranje ga pak munjevinom (električnošću). Človek vu tom položaju ima hypnotički san, na pitanja odgovarja, jako vno go zna, a večkrat i najvekeše tajne odkriva istih nepoznatih ljudih tak, da se mu moramo čuditi i rekli bi skoro, da je sveznajućil.

Kaj još nebudu ljudi preiznašli?

Bogečke gosti.

Swisth Jonathan negdašnji plebanus vu varošu Dublinu veliko je veselje nahadjal vu tom, da se je razgovrsto preoblečen med narod pomešal, da vidi, kak narod živi i kakove navade ima.

Sa svojim prijateljem, Sheridanom, koji je dobro gusle igral, prisustvoval je jedenkrat na bopečkoj svadbi. Swisth je popeval a Sheridan igral. Bogci bili su izvanredno veseli ter su obilno delili peneze muzikašu i pevaju do jutra.

Drugi dan poiskal je Swisth i Sheridan pored stanovanja bogcova i prenašel je, da on, koj je večera veselo popeval, denes na vuglu stoji i petla a na prsih mu visi tablica s napisom „gluhonemi“. Drugi, koj je neprestano i lepo plesal, vezda s drvenom nogom prosjači; tretji i četvrti, koj snočka nije dol položil kupicu, dok je samo kapljicu vina vu njoj videl, bil je vezda podpunoma slep. Swisth reždilij njim je od njih snočka zaslužene peneze i dobro jih je debelo pokaral.

Mislimo, da bi takovih za pokarati i pri nas dosta se našlo!

Velika nagrada.

Visoko ministarstvo nuternih poslov odredilo je uz proglašenje štatariuma i velike nagrade za one, koji bi na pripomoć bili, da se razbojniki vu našoj, vesprmskoj i šomogjskoj varmegiji polove. Po tom dobi on, koj razbojnika (haramiju) vlovi 1000 frt. a koj vlovi nasilnoga tata, dobi 600 frt. Polovicu ove nagrade dobi on, koj bi takvu prijavu učinil, koja bi k cilju vodila. Gospodari napokon, pri kojih bi se razbojniki zadržavali, dobe za prijavu 300 frt.

Nagrade ove oglašene su pri svih sudovih i vu službenih, kak takaj drugih novinah orsaga.

Neigras se s puškom!

Nyiregyházu zabavljala su se gospoda v goricah vu sadovnjaku. Onud prešel je gorični pazitelj (csász) s puškom na ramenu. Jeden mladi gospon vzeme pušku od nadologla pazitelja i usuprot opomeni ovoga, začme s njom manövriirati. Vu igri nacilja na jednu nedaleko vu sadovnjaku stojeću gospodičuu i zakriči šaljivo: „Gospodična! bežite ar vas strelim!“

Ali vrag svigdi ima svoju igru! Mladi gospon niti nemisleg na kakovu nesreću, vtekne prst pod cecek, a puška durr!

Spruzil se je i nedužnu devojku s boka tak ozledila, da se nezna, jeli bude živa ostala.

Nesudani otec!

Na veliku žalost človečanstva ima vno go roditeljev, koji ili iz prevelike nepazljivosti, ili baš iz grešne nezdušnosti sami svoju nedužnu dečicu izkvare i večkrat vu samu smrt natiraju.

Ovak je ovih danov jeden seljak imenom Szavulj Ivan vu pijanom stanju slabo svoje dete v krčmi tak dugo sa žganicom napajal, dok se je dete opojeno od jakoga pila srušilo. Žganica vučgala se je v nejakom detetu, koje nemo-

guc podnesti strašne boli, izdehnulo je i vumrlo.

Neslužnoga toga oca more svest peći dokgod bude živel, ar je sam vlastito svoje dete vmoril!

20.000 frt. vkradjeno.

Gospa Schultheisz Helena dočica živi u Budapeštu iz kapitalov svojih, koje ljud m u potrbu na zakonske interese poštenim načinom posudjuje.

Nekoj zločinac, koj je brzgas njezin dužnik privlekel se je nekoj dan v njenu hižu, kada je ona odsutna bila, ter joj iz ormara vkral menice (weksle) u vrednosti od 20 000 frt.

Zločinca tata još nisu vlovili, nu dugo nebude menice pri sebi nositi mogel i nezna, da ga baš ove menice budu izdale i v ruke suda predale.

Brodolomje.

Francuzki parobrod imenom Spahis nađošel je med Marseillom i Livornom na jednu pećinu i takovom silom na nju tresnul, da se je taki rezlomil. Voda je tak naglo v njega navrela, da je sva pomoć skoro zabadava bila. Od 125 na brodu bivših ljudih vtopilo se jih je 17.

Drugi jeden englienski parobrod imenom Cheviot opet rezlomil se je med Melbournom i Sidneyom S ovim je pak još gorje z šlo, ar se je pri prelomu ovoga 58 ljudih vtopilo.

Čudnovito je koliko je ljetos toga b odolomja! Najveć se pak zgadja iz nepazljivosti dotičnih morskich voditeljov.

Prefrigana tatica!

Neki bogati Rus putovao je iz Grodnova u Varšovo. U vagonu I ga razreda sedela je s njim izvanredno elegantno obličena dama (gosp.) s kojom je on taki razgovor započel. Dama izdala se je za sestru grofa T... a i vugodno se je s tim gosponom zabavljala. Za kratko izvadi par cigarett h, ter veleć, da je strastvena ljubiteljica puše ja, ponudi i njemu jednu ter si obedva zžgu. Za kratki čas spopadne gospona veliki san i on zaspi bas cvrsto.

Kada su došli u Varšovo, nevidi

kraj sebe lepu damu a ogleđav se malo, opazi, da mu fali zlatna vura s lancem a kaj još gorje, fali mu mošnja, u kojoj imal je šest stotin rubelov.

Fajna pajdašica dala mu je cigarette s opijumom i kad bi ga ilita lepo obkrala, odsela je na bližjoj štaciji.

Jozsef nadvojvoda:

Što nije kaj lepoga čul od obljudbenoga našega nadvojvode Józsefa zapovednika honvedstva. Stotina lepih stvarih i dogodjajeh izhadja iz vustah naroda našega; nebrojene hvale vežu narod naš k visokoj toj osobi!

Vežda pak čitamo v székesfehérvarskih novin h lepi dogodjaj, koj neporočno svedoči njegovu ljubav prama narodu.

Vozil je ovih danah muž kuruzu iz polja i blizu Ácsutha imanja nadvojvode nije mogel v breg spelati. Kad je to nadvojvoda iz daleka videl, pozval je prisutnu svoju gospodu da s njim skupa siromaku seljaku pomognu kola porinuti.

Nadvojvoda rival je sa svojom gospodom, ali konji hasnovali su tu pomoć ter nisu baš nikaj peljati hoteli. Videći nadvojvoda, da nikaj tak nebude, pošle v svoju stalu po dva konja, i ovak zvozil je seljaka, koj nije dostav hvaliti mogel prijateljstvo visokoga gospodina.

Črna knjiga.

Policija u Budapešta sastavila je statistički popis zločinstva pod imenom „Črna knjiga“. U ovoj knjigi popisani su p abecednom redu svi zločinci, s koj m je policija ovo ljetu poslala imala.

Knjiga debela je na 10 arkov ter ima 170 stranah, sadržaje v sebi imena od 1869 zločinov svake vrsti. Med ovimi najglavovitiji su: Poneverovatelji penezov, falzifikanti javnih pismah i dok mentov, falzifikanti banjakah, užuraši, pitujući žepovci, razbojniki i tolvaji varalice i švindleri itd. same glasovite peršone. Zaisto lepa knjiga!

Dodana je k tomu sbirka fotografjah t h glasovitih ljudih a ova more još lepša biti!

Iz dolnjeg Medjimurja.

Jeden prijatelj naših novin nam piše sled ča: Pisali su nam gornji Medjimurci u broju 41. „Medjimurja“, da v gornjoj strani goriona bratva nije vesela. Mi pak dajemo naznanje, da hvala Bogu szent-mihaljska gora nam je tak obrodila da je svaki gazda još jenuput tuliko dobil mošta, kaj lani, i to sladkoga i fino jakoga rezkoga, da se ga moči jako lepo napiti. Daj Bože, da budu nam gornji Medjimurci k letu takaj oč dobre bratve pisati mogli! Doljno-Medjimurčan.

Gospodarstvo.

Prah proti filokseri.

Većkrat smo spomenuli, v koliko meri pustoš i unišćuje po našoj domovini vinsko trsje grdi kukec — filoksera (phylloxera.) Svaki čas pojavlja se sada ovom, onda opet v onom kraju oršaga, nemilostivno pustošeć i unišćuje lepe naše gorice.

Gospodari probali su već svakovrstua vrčtva za zvraciti zbežalo trsje, svakojačka sredstva za pomoriti grde te kukce, nu sve badava! Potrošili su silne penezze, a ipak prošle su gorice na nikaj, kaj pak nije posehlo, to su morali izkrčiti i požgati.

Na zadnje počeli su si bolši i jakši gospodari trsje dovažati iz stranskih zemljah, misleći, da se ovih filoksera neprime. To je pak prevč kostalo i već smo bili v strahu, da se budemo po malom svih goric rešili, a nove nasaditi polek obstojećih težkih stroškov malo gde budemo mogli.

Hvala vi-njemu, preiznašli su v najnovese vreme prah, koj škodljive te kukce čisto vmori i trsje od njih očisti.

Taj prah dela se v fabriki v Budafoku a dobiti ga je moči na kilograme i na cente.

Sto kilogramov toga praha dosta je za 5-600 trsov očistiti a košta samo 10 fr. Prema ovoj meri i ceni dobiva

se za menjšu ili većn svotu prema potrebi naručitelja.

Prah taj ne samo, da pomori filokseru, nego i trsje pognoji ter ga daleko v budućnosti čuva i brani proti jednomu ovomu neprijatelju.

Naručnike pošilaju se jednako na ravnateljstvo fabrike praha proti filokseri v Budafoku ili s gotovimi penezzi, ili na poštovno pouzetje (póst. utánvét).

S prahom dobiva se ujedno naputek, na koj način je treba s prahom baratati, da željenu svrhu postignemo.

Pazite medjimurski gorički gospodari, ako filokseru v vašem trsju opazite, taki se poskrbite za taj prah. Neodnašajte stvar sim tam, ar vam zvun gori spomenutoga praha drugo nehasni, nego da trsje izkrče i požgete!

Pošta Urednička.

N. N. P e s t a r i c a. List bućemo vam poslati. Pesme za novine s radostjom primemo; čekamo je. Pozdrav naš. — H. I. Ova pesma od jeseni; lepo teče, verli su dobri, ali kaj takvoga v novine deti, je nevarno, ar bi se medjimurske žene na vas lehko razsrdile. Probajte drugo nekaj smešnoga pisati, prez toga, da bi koga bantovali.

S pozdravom!

CENA ŽITKA

Pšenica 6-50 — 7 — — Hrz 5-560 — — Ječmen 5. — 6. 50 Zob 5-20 — Kuruza 5 20 5.90 —

LOTTERIJA.

Špešt 23 oktobra 1887.

2. 50. 6. 39. 79.

Szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF

Urednik.

2945 sz. tk 1887

Arverést hírdetm. kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Rabb József m.-szerdahelyi és Lecsá György zavescsáki lakós végrehatónak Novák Ferencz paprocáni lakós végrehatást szenvedő elleni 107 frt tóke követelés és jávulékai iránti végrehatási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. járásbíró-ság) területén lévő a VI hegykerületi 942. tükvben Novák Ferencz illető 1/2 részére, és pedig

1) 138. hrsz a. 1/2 részére	107 frt 33 1/2 kr.
2) 48. " " " "	39 " 33 1/2 "
3) 63. " " " "	32 " 66 1/2 "
4) 139. " " " "	321 " 33 1/2 "
5) 111. " " " "	27 " 66 1/2 "
6) 196. " " " "	56 " " " "
7) 478. " " " "	17 " 33 1/2 "
8) 132. " " " "	34 " 66 1/2 "
9) 112. " " " "	39 " 33 1/2 "
10) 94. " " " "	242 " 66 1/2 "
11) 141. " " " "	222 " 66 1/2 "

becsértékben az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelt, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1887. évi november hó 21-ik napján d. e. 10 órakor

a VI. hegykerületi bír. házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10. 1/2 át vagyis 10 frt 74 kr. 3 fit 94 kr. 3 frt 27 krt, 32 frt 14 kr. 2 frt 77 kr. 5 frt 60 kr. 1 frt 74 kr. 3 fit 47 kr. 3 frt 94 kr. 24

frt 27 kr. és 22 frt 27 krt kőszpénzben, vagy az 1881 LX. t. cz 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3338. sz. a. keit m. kir. igazságügy. minsteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényét át szolgáltatni.

Kelt Csáktornyan 1887. évi szeptember hó 7-ik napján.

A csáktornyai kir. járásbíró-ság mint tkvi hatóság. 779 7-1

„NEUE ILLUSTRIRTE ZEITUNG“

Chef-Redacteur: Balduin Groiler.

Abonnements-Einladung.

Die „Neue Illustrirte Zeitung“ hat am 1. October ihren neuen, sechzehnten Jahrgang begonnen.

Die „Neue Illustrirte Zeitung“ erscheint in dem neuen Jahrgange mit wesentlicher Vermehrung sowohl in literarischer wie in artistischer Beziehung unter theilweiser Benutzung des Inhaltes des weitbekanntesten Familien-Journals „Ueber Land und Meer“, richtet dabei jedoch natürlieh, wie bisher, ihr Hauptaugenwerk auf das österreichische Element.

Die Leser erhalten allwöchentlich eine meisteens drei Bogen — 24 Folio-Seiten starke Nummer.

Nach wie vor findet in der „Neuen Illustrirten Zeitung“ der Roman, die Novelle und das Feuilleton im weitesten Sinne die eingehendste Beachtung und Pflege, und was den artistischen Theil des Blattes betrifft, so weisen wir nur darauf hin, dass die vorzüglichsten Künstler Oesterreichs und Deutschlands für denselben gewonnen sind.

Auch die bei unseren Lesern so beliebt gewordene Spielecke wird, wie bisher, eine Fülle des unterhaltenden und anregenden Stoffes bieten. Gleich in der ersten Nummer des neuen Jahrganges veröffentlichen wir mehrere Preisräthsel mit Preisen an Kunst- und Prachtwerken

im Werthe von 1000 Gulden.

Die „Neue Illustrirte Zeitung“ kostet incl. wöchentlicher Franco Zusendung per Post:

Für Oesterreich-Ungarn:	Für Deutschland von Wien versendet:
Ganzjähr. fl. 8. halbjähr. fl. 4. viertelj. fl. 2.	Ganzj. M. 18. halbj. M. 9. viertelj. M. 4.50.

Für alle Staaten des Weltpostvereines:

Ganzjährig Fr. 30, halbjährig Fr. 15, vierteljährig Fr. 7.50.

Die Administration der „Neuen Illustrirten Zeitung“ in Wien

73 3-3. ———— III. RADEZKYSTRASSE NR. 12. ————

FISCHEL F.

könyvkereskedésében
CSÁKTORNANYÁN
egy jó házból származó
ifju
TANULÓKENT
(nyomdai és könyvarvasi szak)
azonnal alkalmazást nyerhet,
Kik 3-4 közep-
vagy
polgárisiskolai
osztályt végeztek,
előnyben részesítetnek.

CACAO

ES

CSOKOLÁDÉ

VICTOR

SCHMIDT & SÖHNE-től

melyek az első bécsi szakácsmesterség-kiváltság on (Kochkunst-Ausstellung) a legnagyobb díjjal, díszoklevéllel lettek kitüntetve. Csakis hatóságilag bejegyzett védjegyünk és czégnéssel ellátva a valódi. Kapható minden ismertebb fűszer és csemegekereskedésben és Csáktornyan:

STRAHIA TESTVÉREK és TODOR JÓZSEF urak kereskedésében
Vidékre postautánvétellel küldetik.

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE,
es. k. orsz. szab. gyárosok. Gyár és központi szétküldés:
Bécs, IV. Altagasse Nr. 48. (a lehelst Pann. Buda-utaloz.)